

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08351/2013-ERU

V Jihlavě dne 19. července 2013

Číslo jednací: 08351-9/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08351/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 24. června 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o.**, se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČ: 41601645, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČ: 41601645, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno, městská část Starý Lískovec, ulice Příčky, u domu č. p. 14, strojní výkop rýhy pro nově budovanou přeložku vodovodu, při kterém došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 110, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČ: 41601645, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní

moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09113.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČ: 41601645, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 091131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 24. června 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČ: 41601645 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno, městská část Starý Lískovec, ulice Příčky, u domu č. p. 14, strojní výkop rýhy pro nově budovanou přeložku vodovodu, při kterém došlo k poškození středotlakového plynovodu PE d 110, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 5. března 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. [REDAKCE] ze dne 5. března 2013, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 15. března 2013 místní šetření a byl z něho pořizen záznam č. j. [REDAKCE]. Při provedeném šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno – městská část Starý Lískovec, v ulici Příčky, u domu č. p. 14, prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce související se stavbou vodních děl budovaných v rámci stavby „Brno, Starý Lískovec – dobudování oddílného kanalizačního systému“, konkrétně 3. etapy stavebního objektu „SO 04 Přeložka vodovodu“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 110, v důsledku čehož došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 518 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 60 minut) a k přerušení dodávky zemního plynu k 22 odběratelům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2012.

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost účastníka řízení byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení, vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení stavby vodních děl na vymezených pozemcích katastrálního území Starý Lískovec (Magistrát města Brna, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, č. j. [REDAKCE], ze dne 12. května 2009), a to ve shodě ověřeného záměru investora (tj. Statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno, IČ: 44992785).

Hlavním dodavatelem výše uvedené stavby bylo Sdružení Lískovec, jehož vedoucím účastníkem byla společnost D.I.S., spol. s r.o., Křížíkova 3009/72a, 612 00 Brno – Královo Pole, IČ: 46975616, a druhým členem tohoto sdružení byl účastník řízení. Zhotovitelem stavebního objektu „SO 04 Přeložky vodovodu“ realizovaného v rámci 3. etapy výše uvedené stavby vodních děl, při kterém došlo k poškození středotlakého plynovodu, byl účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi těmito přímými účastníky výstavby byly před započítáním stavebních prací upraveny smlouvou o dílo č. zhotovitele 19/2010 ze dne 10. prosince 2010.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investora stavby vodních děl (tj. společnosti PROVO, spol. s r.o., Hudcova 76, 612 00 Brno, IČ: 44012900) požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 25. března 2008 vydáno společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (dle Zápisu o předání staveniště subdodavateli ze dne 16. dubna 2012), příslušné projektové dokumentace a stavebního povolení.

Účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., v zájmovém území výstavby prokazatelně dne 19. dubna 2012 provedeno barvou na osu potrubí, o čemž byl vyhotoven protokol obsahující písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 2. května 2013, se kterým byl zástupce účastníka řízení, pan [REDAKCE], dne 7. května 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení zaslal dne 13. května 2013 námitky k protokolu č. [REDAKCE], ve kterých uvádí, že prvotním důvodem poškození byl postup zaměstnance účastníka řízení, který při použití zemního stroje pro skrývku základní vrstvy zeminy předpokládal nižší uložení plynovodu, které dle ČSN 73 6005 činí 80 cm u chodníku a volného terénu a 1 m v prostoru vozovky. Plynovod byl ovšem v komunikaci uložen v hloubce 60 cm, což je možné pouze v technicky zdůvodněných případech a zaměstnanci účastníka řízení nebyli o této skutečnosti informováni. Účastník řízení dále uvádí, že poskytl všechny nezbytné kroky k odstranění havárie, poskytl veškerou součinnost a uhradil veškeré náklady, spojené s opravou plynovodu a únikem plynu v celém rozsahu. Dle vyjádření účastníka řízení došlo k poškození v rámci stavby velkého rozsahu, kde podíl účastníka řízení představuje částku cca 100 mil. Kč. Účastník řízení shledává toto poškození za ojedinělé, neboť při své předchozí činnosti žádnou obdobnou poruchu plynovodu nezavinil.

Dne 14. května 2013 vydal Úřad rozhodnutí o námitkách č. j. [REDAKCE], kterým námitky podané účastníkem řízení zamítl a kontrolní zjištění uvedená v Protokolu o výsledku kontroly potvrdil.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 08351-1/2013-ERU dne 24. června 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 21. června 2013 kontrolní spis, sp. zn. [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 08351-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu sp. zn. [REDAKCE] za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 3. července 2013 vydal Úřad usnesení č. j. 08351-4/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, ve kterém stanovil účastníkovi řízení povinnost zaslat Úřadu kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry, a to ve lhůtě do sedmi dnů od doručení tohoto usnesení. Požadované podklady byly účastníkem řízení zaslány dne 9. července 2013.

Úřad provedl dne 9. července 2013 dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 08351-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 3. července 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 08351-5/2013-ERU zasláným téhož dne. Dokazování bylo provedeno tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 15. července 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 08351-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům rozhodnutí ani nenavrhl provedení dalších důkazů a nečinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Dne 12. května 2009 vydal Magistrát města Brna, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, stavební povolení č. j. [REDAKCE] na stavbu „Brno, Starý Lískovec – dobudování oddílného kanalizačního systému“.

Dne 10. prosince 2010 byla sepsána smlouva o dílo č. zhotovitele 19/2010 mezi objednatelem, kterým je Statutární město Brno, se sídlem Brno, Dominikánské nám. 1, 601 67, IČ: 44992785 a zhotovitelem, kterým je Sdružení Lískovec, jehož vedoucím účastníkem byla společnost D.I.S., spol. s r.o., Křižíkova 3009/72a, 612 00 Brno – Královo Pole, IČ: 46975616, a druhým členem tohoto sdružení je účastník řízení. Účastník řízení byl mj. zhotovitelem objektu „SO 04 Přeložky vodovodu“ realizovaného v rámci 3. etapy výše uvedené stavby vodních děl. Dle smlouvy o dílo byla celková hodnota díla [REDAKCE], ovšem dle vyjádření účastníka řízení činil podíl hodnoty jim vytvořeného díla částku okolo [REDAKCE].

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investora stavby vodních děl (tj. společnosti PROVO, spol. s r.o., Hudcova 76, 612 00 Brno, IČ: 44012900) požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 25. března 2008 vydáno společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (dle Zápisu o předání staveniště subdodavateli ze dne 16. dubna 2012), příslušné projektové dokumentace a stavebního povolení.

Účastník řízení požádal v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., v zájmovém území výstavby prokazatelně dne 19. dubna 2012 provedeno barvou na osu potrubí, o čemž byl vyhotoven protokol obsahující písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, upravující mj. povinnost účastníka řízení provádět veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu ručně, a to takovým způsobem, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny potrubí a dále konstatování, že přesné hloubkové uložení nebylo stanoveno a je nutno jej ověřit ručně kopanou sondou.

Účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno – městská část Starý Lískovec, v ulici Příčky, u domu č. p. 14, prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce související se stavbou vodních děl budovaných v rámci stavby „Brno, Starý Lískovec – dobudování oddílného kanalizačního systému“, konkrétně 3. etapy stavebního objektu „SO 04 Přeložka vodovodu“, při kterých

došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 110, v důsledku čehož došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 518 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 60 minut) a k přerušení dodávky zemního plynu k 22 odběratelům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2012.

Účastníkovi řízení byla vyúčtována za opravu předmětného plynovodu a úhradu za uniklý plyn náhrada škody ve výši 31 533 Kč.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno, městská část Starý Lískovec, ulice Příčky, u domu č. p. 14, strojní výkop rýhy pro nově budovanou přeložku vodovodu, při kterém došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 110, postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 518 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 60 minut). V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu celkem k 22 odběratelům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynovodu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa, neboť on sám požádal o vytyčení předmětného plynárenského zařízení, které bylo prokazatelně provedeno dne 19. dubna 2012 barvou na osu potrubí. Účastník řízení si tak byl prokazatelně vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu. Účastník řízení tak postupoval zcela nepochybně v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona, neboť předmětné ustanovení zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí však adresáty této právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

V důsledku jednání účastníka řízení došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 518 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 60 minut) a k přerušení dodávky zemního plynu k 22 odběratelům. Svým jednáním tak účastník řízení ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno, městská část Starý Lískovec, ulice Příčky, u domu č. p. 14, strojní výkop rýhy pro nově budovanou přeložku vodovodu, při kterém došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 110, v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán považuje dále za nutné vypořádat se s námitkami účastníka řízení.

K námitce účastníka řízení, že byl předmětný plynovod uložen v jiné hloubce, než odpovídá normě, přičemž mu nebyla známa informace o tomto vychýlení, Úřad uvádí, že účastník řízení měl písemně stanovenou povinnost ověřit hloubkové uložení ručně kovanou sondou, což však neudělal. V případě, že by tuto povinnost splnil, byl by si vědom skutečnosti, v jaké hloubce je plynárenské zařízení uloženo. Námitka účastníka řízení je tak s ohledem na výše zmíněnou skutečnost irelevantní, neboť nevědomost účastníka řízení

o hloubkovém uložení vznikla z důvodu jím nesplněné povinnosti. Úřad nadto podotýká, že odpovědnost právnických osob je založena na odpovědnosti objektivní, tedy odpovědnosti za výsledek. Účastník řízení v daném případě též porušil podmínku postupovat v ochranném pásmu plynárenského zařízení pouze ručně a to tak, aby plynárenské zařízení neohrozil. Je zřejmé, že při takovémto postupu účastníka řízení tak námitka, že zařízení nebylo uloženo v souladu s normou, nemůže obstát, neboť kdyby si účastník řízení počínal tak, jak měl, odchylku v hloubce uložení předmětného zařízení by byl schopen vlastními silami odhalit.

Účastník řízení dále uvedl, že poskytl všechny nezbytné kroky k odstranění havárie, poskytl veškerou součinnost a uhradil veškeré náklady, spojené s opravou plynovodu a únikem plynu v celém rozsahu a dále uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo v rámci stavby velkého rozsahu, kde podíl účastníka řízení představuje částku cca 100 mil. Kč. Úřad k těmto námitkám konstatuje, že dané skutečnosti nemají vliv na naplnění skutkové podstaty správního deliktu a byly zohledněny při určování výše pokuty.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. ustanovení § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy si účastník řízení počínal v ochranném pásmu neobezřetně tak, že poškodil středotlaký plynovod PE d 110, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 518 m³ s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 60 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 22 odběratelům. Zejména je potřeba zdůraznit, že účastník řízení, aniž by zjistil přesné

hloubkové uložení plynárenského zařízení, postupoval v rozporu s další podmínkou správce plynárenského zařízení, neboť práce v ochranném pásmu prováděl prostřednictvím strojního mechanismu. Tento postup účastníka řízení je velmi bezohledný, neboť neprojevil minimální snahu získat vědomost o tom, kde se plynárenské zařízení nachází, přestože znal jeho trasu, neboť byla barvou na osu potrubí vytyčena, a v ochranném pásmu plynárenského zařízení i přesto prováděl práce prostřednictvím strojního mechanismu. Tímto jednáním tak nepochybně došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a dodávkách zemního plynu směrem k odběratelům.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Tímto svým jednáním se tak účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 24. června 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto

pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržetím stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což nelze chápat jako bdělý postup účastníka řízení a Úřad k této skutečnosti přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 110, přičemž došlo při následné opravě k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 518 m³, v jehož důsledku došlo k přerušování dodávky zemního plynu celkem k 22 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o vysoké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 60 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečným, že došlo k bezprostřednímu nahlášení

poškození předmětného zařízení, poskytnutí součinnosti při jeho opravě, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Účastník řízení zohlednil při určení výše pokuty také skutečnost, že účastník řízení již vynaložil v souvislosti s porušením plynárenského zařízení finanční prostředky k úhradě náhrady škody ve výši 31 533 Kč.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Úřad tak vycházel z výkazu zisků a ztrát k 31. prosinci 2012, který byl účastníkem řízení zaslán dne 9. července 2013. Z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v roce 2012 vykázal účastník řízení výkony ve výši 237 592 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření činil 19 933 000 Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním v roce 2012 vykázal účastník řízení ve výši 22 765 000 Kč. Za rok 2011 vykázal účastník řízení výkony ve výši 351 334 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření činil 42 302 000 Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním v roce 2012 vykázal účastník řízení ve výši 42 399 000 Kč. S ohledem na výši dokazovaných tržeb za výkony a též hospodářské výsledky účastníka řízení nepovažuje Úřad uloženou pokutu za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 50 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v.r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

